

Herman COSIJNS Secretaris-generaal van de bisschoppenconferentie

Een ongemijterde bisschop, mogen we Herman COSIJNS zo noemen? Al vele jaren stapelt hij in het vicariaat Brussel de verantwoordelijkheden op, terwijl hij als parochiepriester dicht bij de mensen bleef staan. Na het vertrek van mgr. DE KESEL naar Brugge en diens opvolging hield COSIJNS de lampen brandend. Sinds september is hij secretaris-generaal van de bisschoppenconferentie.

‘Het lijden beluisteren is een belangrijke taak voor christenen’

Lieve WOUTERS

Bij de aanstelling van de nieuwe aartsbisschop formuleerde Herman COSIJNS openlijk enkele bedenkingen. Het siert mgr. LÉONARD dan ook dat hij zijn zeg maar ‘tegenpool’ benoemde tot secretaris-generaal van de bisschoppenconferentie. In die functie heeft COSIJNS heel wat touwtjes in handen om mee vorm te geven aan het beleid van de Belgische bisschoppen. Dat doet hij met veel zin voor dringendheid en evangelische bewogenheid.

–Geen al te opbeurende onderwerpen op de agenda, denk ik, sinds uw aanstelling?

Allereerst is er het pedofiliëdossier. Het kostte wat tijd alvorens iedereen op dezelfde golflengte zat, maar we kunnen nu toch naar buiten komen met degelijke voorstellen, zoals een onafhankelijke arbitragecommissie die schadevergoedingen bepaalt voor slachtoffers van verjaarde feiten.

Ook het debat over de katholieke identiteit van de KU Leuven lag op tafel. Rector Mark Waer kwam zijn standpunt daarover toelichten. Tot mijn taken behoort voorts ook het contact met de overheid over de financiering van de eredienst. Van een andere orde is dan weer de voorbereiding van het nieuwe pastorale jaar.

–U staat mee aan het hoofd van een Kerk die nog maar een schijn heeft van haar aanzien van weleer. Hoe gaat u daarmee om?

De pedofiliëzaak heeft ons als kerkgemeenschap een zware slag toegebracht. Zo veel menselijk falen, zo in tegenspraak met het evangelie! Tegelijk is al langer een proces van secularisatie bezig. Dat we een minderheidskerk zijn geworden, weten en aanvaarden we, al hebben we daarvan nog niet alle gevolgen in ons opgenomen.

Elke politieke partij vertegenwoordigt een minderheid. Toch zal je geen enkele horen zeggen dat ze er niet toe doet. Zo moeten ook christenen leren een betekenisvolle minderheid te zijn door de liefde van God gestalte te geven. Een minderheidskerk vormen is op zich geen ideaal, maar het is een realiteit.

–U staat bekend als een beleidsmaker en knap organisator. Welke richting gaan we uit in de hervorming van het parochielandschap?

In de schoot van het Centrum voor Religieuze Kunst en Cultuur, het CRKC, werd een nieuwe afdeling opgericht voor onroerend goed. Dit expertisecentrum zal

Herman Cosijns: „We moeten leren een betekenisvolle minderheid te zijn door de liefde van God te tonen.” © Herman Ricour

de parochiekerken in Vlaanderen in kaart brengen en de Vlaamse regering informeren over hun toekomst.

Onze visie is dat het aantal kerken niet gelijk kan blijven wanneer het aantal praktiserende gelovigen sterk daalt. Kerken die bijna niet meer in gebruik zijn en veel kosten, moeten afgeschreven worden. Gebouwen zonder kunsthistorische waarde zullen daarbij eerst aan bod komen.

„Verstaan zullen we het nooit, waarom God ons graag ziet”

Wanneer een kerk dan echt sluit, stuit dat echter vaak op protest, niet in het minst van niet-praktiserende omwonenden. Die emotionele reactie is begrijpelijk. Ook al zijn niet alle reacties even waardig, we moeten het overleg met mensen aangaan en samen groeien naar zo'n beslissing. Daarvoor moet je wel vast in je schoenen staan en niet bang zijn van tegenspraak.

–Intussen neemt de polarisatie in de Kerk toe. Kerkelijk links mobiliseert rond een pleidooi voor de wijding van vrouwen, terwijl kerkelijk rechts hen op het internet verkettert.

Je groeit daar maar doorheen door evangelisch te handelen tegenover de ander. Het respect voor de overtuiging van de ander moet integraal zijn. Traditionalisten of progressieven, niemand kan zeggen van de ander dat hij geen christen is. Wat de enquête *Gelovigen nemen het woord* betreft, de bisschoppen staan open voor een ontmoeting wanneer dit gevraagd wordt. Ze hebben begrip voor vele verzuchtingen.

–Waar zou u accenten willen leggen in het kerkbeleid van de toekomst?

Op de kern van het geloof: in een transcendente God die ons graag ziet. Verstaan zullen we het nooit, waarom Hij dat doet. Ik noem Hem altijd „mijn onzichtbare Vriend”. Daarrond moeten we saamhorigheid vinden.

–U hebt er al een rijk gevulde loopbaan op zitten. Waar denkt u graag aan terug?

Naast mijn taken in het vicariaat Brussel was ik ook altijd parochiepriester. Samen

eucharistie vieren, was altijd mijn diepste vreugde. Ik ben een gelukkige en dankbare priester en denk graag terug aan de beweging voor weduwen en weduwnaars die ik lanceerde met de dienst gezinspastoraal en aan ons pionierswerk in een groep voor mensen na echtscheiding. Het evangelisatiecongres *Brussel Allerheiligen 2006* was ook een hoogtepunt. Op vraag van kardinaal Danneels werkte ik toen een sociaal luik uit, het Betlehemproject. Intussen kregen daardoor vijfhonderd mensen een betaalbaar dak boven het hoofd. Hier leerde ik dat we als Kerk meer zichtbaar moeten zijn. Ik heb maar één echte zekerheid: het lijden beluisteren is een belangrijke taak voor christenen. Dat maakt ons pas geloofwaardig. Als we de pijn niet nabij zijn, hebben onze woorden geen betekenis.

–Hoe doe je dat, gelukkig zijn?

De diepste vorm van geluk is: in jezelf vrede vinden. Je duisternis aanvaarden, kun je maar als je je bemind weet. Daarom speelt de God die ons bemint zo'n belangrijke rol. Hij ziet ons graag, niet voor onze goede daden, maar gewoon zoals we zijn.